

5.1.2018

לכולם שלום,

פרייה ומעבדה – במהלך שנת 2017 עבדנו בחללים החדשים והמעוצבים אולם עדיין לא הסתיימו השינויים הנדרשים באזורי עמדות ההקפצה והמעבדה. במחצית השנייה של שנת 2017, התחלנו בתכנון ומימוש השינויים בהתאם לתכנית היעד.

פרייה

1. **עמדה ניחת לטילוף הפרים** – מכונה חדשה לטילוף מתוצרת Appleton Steel הוזמנה והגיעה ישירות מוויסקונסינג, ארה"ב. העיקרון של המכונה הוא טילוף רגלי הפר כשהוא במצב מאונך ונתמך ברצועות הרמה. עד כה, טילפנו כשהפר היה בשכיבה צדית. המכונה הנוכחית תורמת רבות לרווחת הפר ולבטיחות המטלף. הטילוף מתבצע בעזרת מטלף מקצועי והמעקב אחר בריאות הטלף יתבצע בעזרת תכנת ה- i-Trim. המכונה, בשלב זה, מאופסנת אצלנו עד שהשינויים באולם ההקפצה יסתיימו והיא תעבור ותעמוד בתוכו.

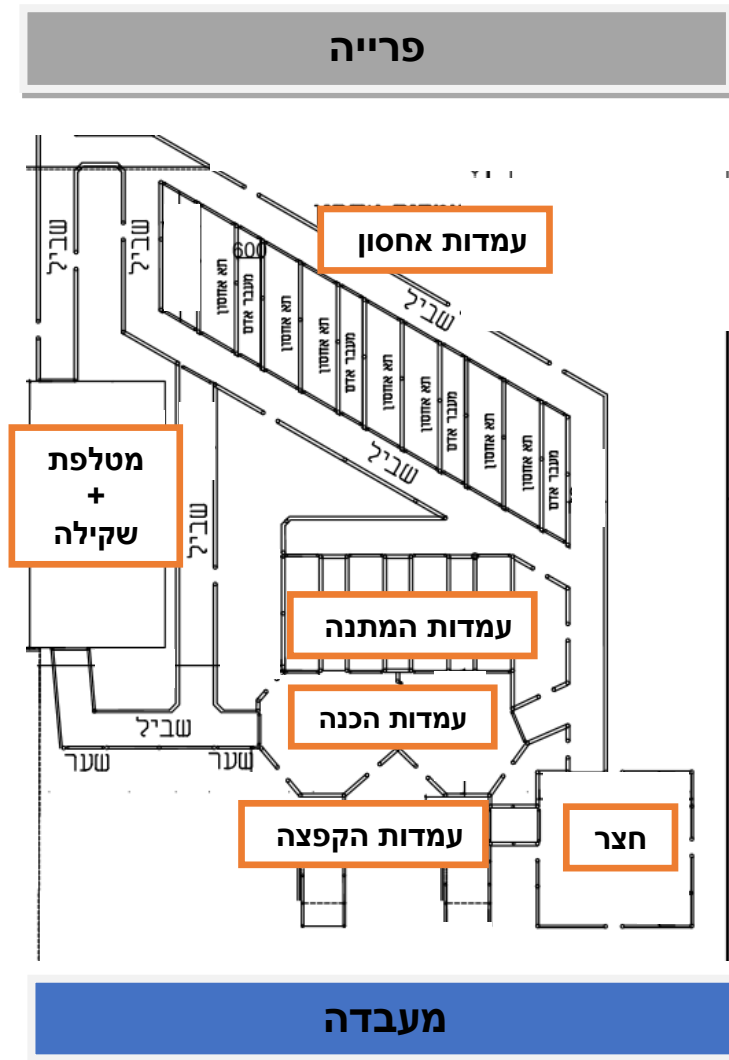
תמונה 1: מכשיר טילוף ניח מתוצרת Appleton Steel

2. **עמדות ההקפצה** – השבוע, ביום שני, מתחילים לשנות את עמדות ההקפצה. בתחילה יסירו את כל העמדות הקיימות. עמדות אלו הועברו לפני כ-16 שנים מאזור הקפצת הפרים שהייתה באגודת "און". הם שרתו נאמנה את הפרים והפריינים, בשני האתרים, כארבעה עשורים. בתכנון הכולל של עמדות ההקפצה החדשות, המשכנו את עיקרון "הגישה ללא קשירה". הפר מגיע מתאו במסלולים מוגדרים, ללא חבלים וקשירות, לתאי האחסנה באזור קבלת

הזרמה ולאחר מכן קופץ בצורה חופשית. השליטה בפר היא בעזרת מערכת שבילים מתוחמים, מערכת שערים ומחיצות המכוונים את הפר לגישה "ללא יד אדם".

איור 1: תרשים כללי לעמדות הפרים השונות באולם ההקפצה

בצורה זו אנו גורמים להגעת הפר ללא קשירה ובצורה מאובטחת. הגדלנו משמעותית את מספר תאי האחסנה והפרדנו את עמדת הטילוף והשקילה מעמדות ההקפצה. בתחילה נבנה מודל של 1:1 לעמדות ההקפצה והאחסון במסגריה ורק לאחר הערות ואישור צוות הפריינים ומוטי אושר להכין את כל מערך אולם ההקפצה. מערכת גדולה של צינורות, מחיצות ושערים עברה בתקופה האחרונה גליון, ויבנו לפי התכנית באזור הקפצת הפרים הקיים.

משטחי גומי - הגיעו וירפדו את השבילים, תאי האחסנה ועמדות ההקפצה של הפרים. גם כאן, בריאות ורווחת רגלי הפר חשובים. הם יתרמו לקפיצות טובות יותר של הפר, בזמן מתן הזרמה.

3. **אולם ההקפצה** – במשך שנים, עמדות ההקפצה לא היו מתוחמות בקירות ולקיחת הזרמה לוותה במשבי רוח חזקים, בחורף, ובקרני שמש חודרניות בקיץ. השבוע, במקביל לבניית עמדות ההקפצה, נתחם את אזור ההקפצה בקירות מבודדים שיקנו למקום את השקט

הנדרש, טמפרטורה אחידה יותר, רווחת הפריינים והפריים והפיכת אזור ההקפצה לאולם הקפצה. האולם יהיה מאוורר בפתחים עליונים ובחלונות שיקנו לאור היום לחדור בצורה מתונה יותר. באולם יהיה מאוורר הליקופטר (קיים כבר) שיתרום לזרימת האוויר הרצויה. הקשר של אולם ההקפצה למעבדה קיים בעזרת חלון גדול ומערכת אינטרקום פנימית. כך יוכלו שני האזורים הללו לעבוד בצורה מתואמת.

✚ מעבדה

בשנת 2017 הגיעו אנשי מקצוע שתכננו במעבדה ארגומטריה טובה יותר לעבודת היום-יום. אזורי העבודה במעבדה תוכננו בצורה שונה, וכבר כיום, לאחר הזזת מספר מכונות וקניית מקרר, העבודה "זורמת" בצורה נכונה יותר. להשלמת השינויים, יותאם ריהוט לגבהים של העבודה, הרצפה תשתנה כך שהעובדות העומדות במרבית זמנן, תרגשנה רווחה טובה יותר. בנוסף, התקרה תשתנה לתקרה אקוסטית.

כהרגלנו, נסיים את שני הפרויקטים הללו באירוע פנימי שבו נדע לתת את ההוקרה לאנשים שעמלו רבות בתכנון ובביצוע. והיו כאלה, רבים וטובים. אני אקדים ואכתוב מילה אחת ממני, הכוללת את הכל - תודה.

✚ סיכום הקפצות הפריים

שנת 2017 התאפיינה בירידת הפעילות במרבית הפרמטרים של ההקפצות. סה"כ ייצרנו 824,961 מנות זרע (מאושרות) בשנה החולפת, לעומת 1,364,789 בשנה הקודמת, ירידה של כ-40%.

כחלק מכניסה למהלך הג'נומיק, אנו מצמצמים את מספר הפריים הנכנסים לפריה מ-50 ל-40 לשנה. מהלך זה מאפשר להשאיר את כל הפריים בפרייה ואין צורך להפעיל תכנית בנקים שנוצרה עקב מצוקת מקום בפרייה. בטבלה 1 נצפית הירידה בפעילות. הירידה הבולטת ביותר היא התגובה לירידה בייצור זרמה לפרי הבנקים. פועל יוצא, ירידה של כ-60% במרוקים שאוחדו.

מספר ימ"י ההקפצה החודשיים כמעט ולא השתנה, אולם מספר הפריים הקופצים ובעקבות זה, מספר המרוקים, השתנו. בטבלה 1 מזהים שבממוצע, בכל אחד מארבעת ימ"י ההקפצה השבועיים, קפצו כ-20 פריים. במשך 12 חודשי ההקפצה, קפצו בממוצע כל חודש כ-315 פריים המחולקים לכ-52 פריים שונים.

גורם נוסף לירידה בפעילות הוא ייצור הזרמה ליצוא. בשנת 2017 שלחנו ליצוא זרמה שהייתה בבנקים ושייצרו למטרות אלו. למרות שבסיכום השנה, מספר המנות שייצאנו לארצות השונות, לא השתנה, בפועל, מספר הפריים שקפצו למטרה זו, ירד. הצפי לשנת 2018, עלייה בייצור לייצוא שיכללו גם בנקים מצומצמים.

העלייה באחוזי הפסילה בשנה הנוכחית לעומת שנה קודמת לה נובעת משני גורמים עיקריים:

1. הקפצת פרי ג'נומיק צעירים - משקל פריים אלו עולה בפעילות ההקפצות לעומת משקל הפריים הנבחרים. למרבית מפרי הג'נומיק הצעירים, תחילת ההקפצות, מלווה בפסילות רבות יותר.
2. שינוי שיטת המעקב אחר הפסילות – בשנת 2017, שינינו את ההגדרות לפסילות הפריים בספר העדר. הטבלה עברה בחינה מחדש וחידדנו את ההגדרות לחלוקה של פסילות הפריים בטבלה. יתכן וזה השפיע בהשוואה לסיכומי 2016.

טבלה 1: סיכום פעילות ההקפצות והמעבדה בשנת 2017, לפי חודשי השנה

חודש	הקפצה													ימי הקפצה
	מס' מרוקים שיוצרו מהם מנות	מס' מרוקים שלא יוצרו מהם מנות	סה"כ מרוקים בחודש	מס' מרוקים שאוחדו	ממוצע מרוקים ליום	ייצור מנות	אישור מנות	% פסילה בטרי	% פסילה אחרי הקפאה	% פסילה למחקר				
ינו-17	429	66	25	487	33	520	77	31	103,446	101,691	2.9	2.3	0.8	17
פבר-17	363	58	23	414	51	465	94	29	90,595	90,226	3.6	1.3	2.4	16
מרץ-17	345	54	19	394	35	429	71	24	76,906	75,658	4.8	2.3	2.2	18
אפר-17	296	52	21	383	24	407	66	29	62,005	59,457	2.1	4.5	1.8	14
מאי-17	319	55	21	428	35	463	102	31	79,613	77,686	1.4	4.1	6.3	15
יונ-17	311	52	18	376	30	406	78	24	75,552	74,882	1.3	1.4	5.3	17
יול-17	329	49	24	411	18	429	78	31	71,744	69,647	1.9	4.9	3.7	14
אוג-17	288	48	17	348	15	363	60	21	61,756	61,626	4.0	1.1	1.4	17
ספט-17	250	36	17	321	6	327	73	22	59,480	58,686	1.2	2.9	0	15
אוק-17	241	43	19	308	24	332	80	26	57,333	57,324	1.6	0.4	5.8	13
נוב-17	283	52	17	299	54	353	50	21	45,103	45,103	4.0	0	5.7	17
דצמ-17	330	59	21	348	38	386	48	24	53,454	52,975	7.2	0.7	6.2	16
סה"כ:	3,784	125	242	4,517	363	4,880	877	312	836,987	824,961	36.2	25.9	41.7	189
ממוצע:	315	52	20	376	30	407	73	26	69,749	68,747	3.0	2.3	3.4	16
בהשוואת סה"כ לשנה קודמת (אחוז)	-1.0%	-24.8%	-15.0%	-23.2%	-34.9%	-18.2%	-33.9%	-59.7%	-32.9%	-39.4%	-39.6%	7.1%	41.7%	

המשך הסיכומים לשנת 2017 בנושאים:

- כמות הזרעות
 - פוריות
 - מחקרים
 - יצוא
- יהיו בסוף ינואר.

אני יצאתי ל "חופשת נכדים" ובשבועיים הקרובים, אבצע "סקירות משפחתיות" ולא של שיאון.

שבוע טוב ולהתראות,
יואל